

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	13.07.2008
Avaldamismärge:	RT I 2008, 28, 183

Maapõueseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 11.06.2008

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 27. juuni 2008. a otsusega nr 307

Maapõueseaduses(RT I 2004, 84, 572; 2007; 66, 408) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) maavara on looduslik kivim, setend, vedelik või gaas, mille omadused või mille lasundi lasumistingimused vastavad käesoleva seaduse § 9 lõike 1 alusel kehtestatud nõuetele või uuringu tellija esitatud nõuetele ja mille lasund või selle osa on keskkonnaregistris arvele võetud;»;

2)paragrahvi 2 täiendatakse punktiga 2¹järgmises sõnastuses:

« 2¹) aluspõhi on maapinnal avanevad või pinnakatte alla mattunud ennejäaaegse tekkega kivimid;»;

3)paragrahvi 6 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Eesti Maavarade Komisjoni koosseisu nimetatakse geoloogia, mäenduse, keskkonnakaitse ja teiste erialade asjatundjaid. Komisjoni koosseisu kuuluvad Keskkonnaministeeriumi, Maa-ameti, Tehnilise Järelevalve Ameti, Eesti Maaomavalitsuste Liidu, Eesti Linnade Liidu ja erialaliitude esindajad. Eesti Maavarade Komisjoni koosseisu kinnitab keskkonnaminister.»;

4)paragrahvi 9 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Nõuded dolokivi, fosforiidi, järvelubja, järvemuda, kristalliinse ehituskivi, kruusa, liiva, lubjakivi, meremuda, metallitoorme, põlevkivi, savi ja turba omadustele ning lasumistingimustele ja omadustele maavaravaruna maardlas arvele võtmiseks kehtestab keskkonnaminister.»;

5)paragrahvi 14 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 14 täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

« (5¹) Kui kavandatava tegevusega kaasneb keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse tähenduses oluline keskkonnamõju, annab kavandatava tegevuskoha kohalik omavalitsus ja Eesti Maavarade Komisjon oma arvamuse pärast keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmist.»;

7)paragrahvi 18 lõiget 3 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

« 4) üldgeoloogiline uurimistöö loa taotlemisel metallitoorme või põlevkivi otsinguks või geoloogilise uuringu loa taotlemisel metallitoorme või põlevkivi uuringuks – majandus- ja kommunikatsiooniministri nõusolek.»;

8)paragrahvi 18 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

« (3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud nõusoleku üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa andmiseks küsib loa andja.»;

9)paragrahvi 18 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Üldgeoloogilise uurimistöö lubadega ühele isikule sama maavara otsinguks antavate uuringuruumide territoorium kokku ei tohi olla suurem kui 100 ruutkilomeetrit. Ühes uuringuruumis võib anda sama maavara otsinguks ühe üldgeoloogilise uurimistöö loa.»;

10)paragrahvi 19 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹järgmises sõnastuses:

« 2¹) maardla nimetust, kui uuring toimub maardla territooriumil;»;

11)paragrahvi 19 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja uuringuloa saadab loa andja loa omanikule tähitud kirjaga või annab selle loa omanikule allkirja vastu.»;

12)paragrahvi 26 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Kaevandamise lubatud maksimaalne aastamäär kehtestatakse põlevkivi ja turba kaevandamisel. Teiste maavarade kaevandamisel kehtestatakse kaevandamise lubatud maksimaalne aastamäär, kui see on vajalik keskkonnanõuete täitmiseks.»;

13)paragrahvi 27 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

« 1¹) andmeid maardla kohta;»;

14)paragrahvi 28 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Kui kavandatava tegevusega kaasneb keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanõuete täitmise seaduse tähenduses oluline keskkonnamõju, annab kaevandamiskoha kohalik omavalitsus ja Eesti Maavarade Komisjon oma arvamuse pärast keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmist.»;

15)paragrahvi 32 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Enne enampakkumise algatamist kontrollitakse, kas esitatud taotlustes esinevad käesoleva seaduse § 34 punktides 1–14 ja 17–18 nimetatud asjaolud.»;

16)paragrahvi 33 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3¹järgmises sõnastuses:

« 3¹) majandus- ja kommunikatsiooniministrilt, kui kaevandamisluba taotletakse metallitoorme või põlevkivi kaevandamiseks;»;

17)paragrahvi 33 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) kehtiva üldgeoloogilise uurimistöö loa või kehtiva uuringuloa omanikult või ühe aasta jooksul pärast loa kehtivuse lõppemist isikult, kellele üldgeoloogilise uurimistöö luba või uuringuluba oli antud, kui luba taotletakse temale varem maavara otsinguks antud üldgeoloogilise uurimistöö loaga või uuringuloaga määratud uuringuruumi piires.»;

18)paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

« (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendava nõusoleku kaevandamisloa andmiseks küsib loa andja.»;

19)paragrahvi 34 lõiget 1 täiendatakse punktiga 19 järgmises sõnastuses:

« 19) keskkonnamõju hindamise tulemusel selgub, et kaevandamisega kaasneb oluline keskkonnamõju ja seda ei ole võimalik ära hoida ega leevendada.»;

20)paragrahvi 36 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹järgmises sõnastuses:

« 2¹) maardla ja mäeeraldise nimetust;»;

21)paragrahvi 36 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Maavara kaevandamise loa saadab loa andja loa omanikule tähitud kirjaga või annab selle loa omanikule allkirja vastu.»;

22)paragrahvi 37 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks maavaravaru kaevandamiseks dolokivi-, fosforiidi-, kristalliinse ehituskivi-, lubjakivi-, metallitoorme-, põlevkivi-, savi- või turbamaardlas ja üleriigilise tähtsusega liivamaardlas ning kuni 15 aastaks järvelubja-, järvemuda-, kruusa- või meremudamaardlas ja kohaliku tähtsusega liivamaardlas, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul.»;

23)paragrahvi 38 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kui kaevandamisloa kehtivusaja jooksul pole maavaravaru mäeeraldise piires täielikult ammendatud või kaevandamisega rikutud maad ei ole korrastatud, pikendab loa andja loa kehtivust loa omaniku taotluse alusel dolokivi-, fosforiidi-, kristalliinse ehituskivi, lubjakivi-, metallitoorme-, põlevkivi-, savi- või turbamaardlas ja üleriigilise tähtsusega liivamaardlas kokku mitte üle kümne aasta ning järvelubja-, järvemuda-, kruusa- või meremudamaardlas ja kohaliku tähtsusega liivamaardlas kokku mitte üle viie aasta, kui loa omanik on saanud taotluses nimetatud ajaks kinnisasja kasutamise õiguse.»;

24)paragrahvi 40 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

« (4) Maavara kaevandamise mahu aruande tähtaegselt esitamata jätmise eest teeb mäeeraldise asukoha keskkonnateenistus isikule, kellele oli antud kaevandamisluba, ettekirjutuse aruande esitamiseks.

(5) Kui kaevandamisloa omanik ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ettekirjutust, rakendab mäeeraldise asukoha keskkonnateenistus sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatu kohaselt. Sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.»;

25)paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

« (3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule on kaevandamisloa andjal õigus luba kehtetuks tunnistada, kui loa omanik ei ole viie aasta jooksul loa andmisest arvates alustanud loaga määratud mäeeraldise piires maavaravaru kaevandamist.»;

26)paragrahvi 48 täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

« (9) Kui maavaravaru kaevandamisega rikutud maad ei ole korrastatud enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist, kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 49 sätestatut.»;

27)paragrahvi 49 tekstis lisatakse pärast sõnu «kaevandamisloa omanik» sõnad «või isik, kellele kaevandamisluba oli antud»;

28)paragrahvi 49 lõike 1 lõppu lisatakse lause järgmises sõnastuses:

«Isikuks, kellele kaevandamisluba oli antud, loetakse isikut, kes oli kaevandamisloa omanik loa kehtivuse lõppemise ajal.»;

29)paragrahvi 49 täiendatakse lõigetega 5–8 järgmises sõnastuses:

« (5) Kui kinnisasja omanik ei luba pärast kaevandamisloa kehtivuse lõppemist korrastamistegevust oma kinnisasjal, läheb selle kinnisasja korrastamiskohustus üle kinnisasja omanikule.

(6) Kui kinnisasja omanik ei tee korrastamistöid maavaravaru kaevandamisega rikutud maa korrastamise korra kohaselt, teeb kaevandamisloa andja talle ettekirjutuse, mille täitmata jätmise korral kohaldatakse sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(7) Kui kinnisasja omanik ei ole ühe aasta jooksul pärast korrastamiskohustuse talle üleminekut rikutud maa korrastamistöid alustanud, teeb kaevandamisloa andja talle ettekirjutuse, mille täitmata jätmise korral kohaldatakse sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Ettekirjutusega määratakse korrastamistöödega alustamise tähtaeg ja nende kalenderlaan.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 6 või 7 nimetatud ettekirjutust ei täideta, määratakse rikutud maa korrastamistööde alustamata jätmise eest või maavaravaru kaevandamisega rikutud maa korrastamise korra nõuete täitmata jätmise eest sunniraha kuni 50 000 krooni mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa ühe hektari kohta kinnisasja piiresse jäävas osas.»;

30)paragrahvi 51 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kui kolme aasta jooksul pärast maavaravaru kaevandamisega rikutud maa korrastatuseks tunnistamise otsuse tegemist ilmnevad keskkonnakahjustused, mida ei olnud võimalik rikutud maa korrastatuseks tunnistamise ajal ette näha, kuid mis on tingitud korrastamisnõuete eiramisest, teeb loa andja kaevandamisloa omanikule või isikule, kellele oli antud kaevandamisluba, või korrastamiskohustuse kinnisasja omanikule ülemineku korral kinnisasja omanikule ettekirjutuse keskkonnakahjustuste kõrvaldamiseks.

(2) Kui kaevandamisloa omanik või isik, kellele oli antud kaevandamisluba, või korrastamiskohustuse kinnisasja omanikule ülemineku korral kinnisasja omanik ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust tähtajaks, kõrvaldatakse keskkonnakahjustused loa andja otsuse alusel kaevandamisloa omaniku või isiku, kellele oli antud kaevandamisluba, või korrastamiskohustuse kinnisasja omanikule ülemineku korral kinnisasja omaniku kulul asendustäitmise korras asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatu kohaselt.»;

31)paragrahvi 57 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

« (2) Mäeeraldise ja selle teenindusmaa tähistus peab olema piisavalt nähtav, et ära hoida inimeste juhuslik viibimine kaevetööde ohupiirkonnas. Ohupiirkonnaks loetakse ala, kus viibimine võib kujutada endast ohtu inimese tervisele.»;

32)paragrahvi 59 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Füüsilisest isikust kinnisasja omanikul on õigus talle kuuluva kinnisasja piires kaevandamisloata võtta maavaravaru või looduslikku kivimit, setendit, vedelikku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, isiklikus majapidamises kasutamise eesmärgil, kui seadus ei sätesta teisiti.»;

33)paragrahvi 59 täiendatakse lõigetega 3–5 järgmises sõnastuses:

« (3) Maavaravaru või looduslikku kivimit, setendit, vedelikku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, on sama isiku teisele kinnisasjale lubatud transportida ainult kaevise tekitamise asukoha keskkonnateenistuse nõusolekul. Nõusolek loetakse antuks, kui kinnisasja omanik on transportimise kavatsusest eelnevalt keskkonnateenistust kirjalikult teavitanud ning keskkonnateenistus ei ole kahe nädala jooksul teate saamisest arvates nõusoleku andmisest keeldunud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teates tuleb kirjeldada transporditava maavaravaru või loodusliku kivimi, setendi, vedeliku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, kogust ja kvaliteeti, kui see on teada, ning milleks seda soovitakse kasutada, kavandatava veo aega ning marsruuti. Kui keskkonnateenistus vajab teate esitajalt täiendavaid andmeid, pikeneb käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtaeg andmete saamiseks kulunud aja võrra.

(5) Nõusoleku andmisest keeldutakse, kui maavaravaru või loodusliku kivimi, setendi, vedeliku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, kasutusotstarve ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud või selle eemaldamisega looduslikust olekust kaasnes või kaasneks oluline keskkonnakahju.»;

34)paragrahvi 60 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kaevise võõrandamine või selle väljaspool kinnisasja kasutamine on lubatud ainult kaevise tekitamise asukoha keskkonnateenistuse nõusolekul. Nõusolek loetakse antuks, kui sellest on eelnevalt kirjalikult teavitatud keskkonnateenistust ning keskkonnateenistus ei ole kahe nädala jooksul teate saamisest arvates nõusoleku andmisest keeldunud. Kui keskkonnateenistus vajab teate esitajalt täiendavaid andmeid, pikeneb nõusoleku andmisest keeldumise tähtaeg andmete saamiseks kulunud aja võrra. Teates tuleb kirjeldada võõrandatava või väljaspool kinnisasja kasutatava kaevise kogust ja kvaliteeti, kui see on teada, ning kaevise kasutamise asukohta, kui kaevist kavatakse kasutada väljaspool kinnisasja. Teatele lisatakse tegevuse, mille käigus kaevise tekib, kalenderplaan ja olemasoleva plaanimaterjali alusel koostatud tegevuse asukoha plaan ning koopia asjaomasest tegevusloast või asjaomase projektdokumentatsiooni koopia, kui need on nõutavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tegevuse korraldamiseks.»;

35)paragrahvi 60 lõike 4 sissejuhatavas lauseosas ja lõikes 6 asendatakse sõna «kooskõlastuse» sõnaga «nõusoleku»;

36)paragrahvi 60 lõiget 4 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

« 3) kaevise kasutamise korral väljaspool kinnisasja ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teatele lisatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nõutud dokumente.»;

37)paragrahvi 62 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

« (2) Keskkonnaministeerium võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust, kui kavandatav tegevus ei ole püsiva iseloomuga, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul.

(3) Maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat püsiva iseloomuga tegevust võib Keskkonnaministeerium lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.»;

38)paragrahvi 63 lõikes 4 asendatakse sõna «kehtestamist» sõnaga «vastuvõtmist»;

39)paragrahvi 64 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**Turba kriitilise varu suurus**»;

40)paragrahvi 64 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

41)seadust täiendatakse §-ga 67¹ järgmises sõnastuses:

« § 67¹. Üldgeoloogilise uurimistöö ja geoloogilise uuringu ebaseaduslik tegemine

(1) Üldgeoloogilise uurimistöö või geoloogilise uuringu loata tegemise eest, kui luba on nõutav, või tegemise eest loa nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.»;

42)seadust täiendatakse §-ga 68¹ järgmises sõnastuses:

« § 68¹. Kaevisse, maavara või maapõue ebaseaduslik kasutamine

(1) Maavara või ülejäänud maapõue loata kasutamise eest, kui luba on nõutav, ja loa nõudeid rikkudes või kaevandamisel loa nõudeid rikkudes või ehitiste püstitamisel, maaparandusel või põllumajandustöödel ülejääva kaevisse võõrandamise või kasutamise eest väljaspool kinnisasja kaevisse tekitamise asukoha keskkonnateenistuse nõusolekuta, maavaravaru või loodusliku kivimi, setendi, vedeliku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, sama isiku teisele kinnistule transportimise eest kaevisse tekitamise asukoha keskkonnateenistuse nõusolekuta – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.»;

43)paragrahvi 74 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) kaevandatakse maavara või maavarana arvele võtmata loodusliku kivimi, setendi, vedeliku või gaasi looduslikku lasundit ilma nõutava loata;»;

44)paragrahvi 74 lõiget 1 täiendatakse punktidega 6–9 järgmises sõnastuses:

« 6) käesoleva seaduse § 59 lõikes 3 sätestatud nõusolekuta transporditakse teisele kinnisasjale maavaravaru või looduslikku kivimit, setendit, vedelikku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, või § 60 lõikes 3 sätestatud nõusolekuta võõrandatakse või kasutatakse väljaspool kinnisasja ehitiste või rajatiste püstitamisel ülejäävat kaevist;

7) kaevandamisel tekkinud põlengus maavaravaru hävib või muutub kasutamiskõlbmatuks;

8) kaevandamise käigus ületatakse kaevandamisloaga lubatud maavara kaevandamise maksimaalset aastamäära, mis on vajalik keskkonnanõuete täitmiseks;

9) kaevandamisega põhjustatakse pinnase soostumist või maa- ja metsakahjustusi.»;

45)paragrahvi 74 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 ja 6–8 nimetatud juhtudel arvutatakse keskkonnale tekitatud kahju kaevandatud või kasutamiskõlbmatuks muudetuga samaväärse maavaravaru keskkonnatasu kümnekordse määra suuruse summana.»;

46)paragrahvi 74 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 5 ja 9 nimetatud juhul on keskkonnakahju võrdne saastatud maapõueosa kahjutustamise või tekitatud kahjustuste kõrvaldamise maksumusega.»;

47)paragrahvi 74 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

« (4¹) Keskkonnakahju hüvitab keskkonda kahjustanud isik.»;

48)paragrahvi 75 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud lubadele kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid. Kuni loodusliku kivimi, setendi, vedeliku või gaasi lasundi keskkonnaregistri maardlate nimistusse kandmiseni kohaldatakse selle looduslikust seisundist eemaldamiseks antud maa-ainese kaevandamise lubadele maavara kaevandamise lubade kohta sätestatud nõudeid, käsitledes kaevandatavat materjali täitepinnasena.»;

49)paragrahvi 75 täiendatakse lõigetega 7 ja 8 järgmises sõnastuses:

« (7) Käesoleva paragrahvi lõiget 6 ja käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punkti 17 ei kohaldata lubade taotlustele, mille menetlemisel viidi enne käesoleva paragrahvi lõike 6 jõustumist läbi keskkonnamõju hindamine ja mille kohta on Eesti Maavarade Komisjon teinud ettepaneku loa andmiseks. Loa andmisel kantakse loale taotluses määratud kaevandamise lubatud maksimaalne aastamäär.

(8) Käesoleva seaduse § 18 lõike 4 redaktsiooni, mis on vastu võetud 2008. aasta 11. juunil, kohaldatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist loa andjale esitatud üldgeoloogilise uurimistöö loa või geoloogilise uuringu loa taotluste suhtes.»

Riigikogu esimees Ene ERGMA